

LÄNSSTYRELSEN
 Västerbottens län
 Länsantikvarien

BESLUT

1982-04-26

11.392-140-81

Byrådirektör
 G Johansson

Byggnadsminnesförklaring av fem byggnader på Vännäs läger,
 stadsägan 808, Vännäs kommun
 (5 bilagor)

Hos länsstyrelsen har den 20 januari 1981 fråga väckts om byggnadsminnesförklaring av tio Vännäs kommun tillhöriga byggnader på Vännäs läger, stä 808, Vännäs kommun. Fyra av byggnaderna (2-5, se bif situationsplan, bil 1) har sedermera övergått i annans ägo.

De byggnader - varom nu är fråga - utgöres av förvaltarbostaden (1), sjukstugan (6), logementet (7), underofficersmässen (8) och två uthus (9, 10). Byggnadernas utseende framgår av bifogad beskrivning (bil 2).

Byggnadsnämnden har i princip accepterat föreslagen byggnadsminnesförklaring. Riksantikvarieämbetet samt kultur-nämnden i Vännäs kommun tillstyrker förslaget.

Kommunen har den 1 mars 1982 efter viss justering godkänt föreslagna skyddsföreskrifter för byggnaderna med undantag för det ena uthuset (9) som är i dåligt skick.

Vännäs läger är utlagt som riksintresse i den fysiska riksplaneringen. Lägret var Västerbottens regementes lägerplats åren 1900-1909. Byggnadernas karaktär och gruppering återspeglar ännu i dag anläggningens militära hierarki. Genom länsstyrelsens beslut den 25 januari 1982 har officersområdets byggnader (2-5) med sin detaljrika brädfodring i ljusa färger förklarats för byggnadsminne.

På lägerhöjdens högsta krön ligger sjukstugan. Den utgöres av en timmerbyggnad från Gumboda hed. Bland de rödmålade ekonomibygnader som grupperar sig runt sjukstugan märks ett uthus (likboden, 10). Vidare ligger här underofficersmässen, timrad i 1½ våning samt ett logement av resvirke med ligande fasspontpanel och stående locklistpanel. En bit av den kolonnväg som omgav lägerområdet är ännu bevarad.

Alldeles invid järnvägen ligger i en tredje grupp bl a förvaltarbostaden. Den är bevarad till det yttre och innehåller

Postadress
 901 86 UMEÅ

Gatuadress
 Storgatan 71 B

Telefon
 090-10 70 00

Postgiro
 3 51 94-0

dessutom en del äldre inredningsdetaljer. Av särskilt intresse är att den i sin norra ända i bottenvåningen fortfarande rymmer det till lägret hörande häktet med sina celler.

Länsstyrelsen finner ej skäl att fullfölja ärendet vad avser uthuset, byggnaden nr 9 på situationsplanen. Övriga nedan angivna byggnader bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och är med hänsyn därtill att anse som synnerligen märkliga.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (SFS 1960:690, senaste lydelse 1976:440) förvaltarbostaden (1), sjukstugan (6), logementet (7), underofficersmässen (8) och uthuset (10) för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skydds-föreskrifter.

Skyddade delar

- . Byggnaderna får inte rivas eller flyttas.
- . Byggnaderna får inte till det yttre byggas om eller på annat sätt förändras. Befintliga detaljer i det yttre skall bibehållas.
- . I de rum i förvaltarbostaden (arrestlokalerna) som på bifogad planritning (bil 3) markerats med skraffering, får den befintliga rumsindelningen inte ändras och inte heller ingrepp göras i äldre fast inredning, såsom dörrar, fönster, golv och tak, golv- och taklister, dörr- och fönsterfoder.

Underhåll

- . Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Samråd i vård- och underhållsfrågor skall ske med länsstyrelsen.

Övrigt

- . Det område kring byggnaderna 6, 8 och 10 som på situationsplanen (bil 1) markerats med streckprickad linje skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd till ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter om det måste ske för att byggnaden skall vara till nytta eller om eljest särskilda skäl föreligger.

Enligt 14 § tredje stycket lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart, även om det överklagas.

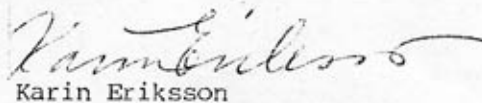
Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Sven Johansson jämte ledamöterna Bert-Ove Bäckman, Erik Johansson, Bertil Carlsson, Yngve Lauritz, Sverker Lindberg, Karl-Erik Lundström, Hilding Lövbom, Stefan Löfstedt, Jan-Ivan Nilsson, Hagar Normark, Torsten W Persson, Carl Schmidt, Göran Svanberg och Staffan Åkre.

I den slutliga handläggningen deltog även länsantikvarie Karin Eriksson, föredragande, länsråd Harry Forsell, förste länsassessor Stig Rönnblad och länsarkitekt Märt Saarm.

Sven Johansson

Karin Eriksson

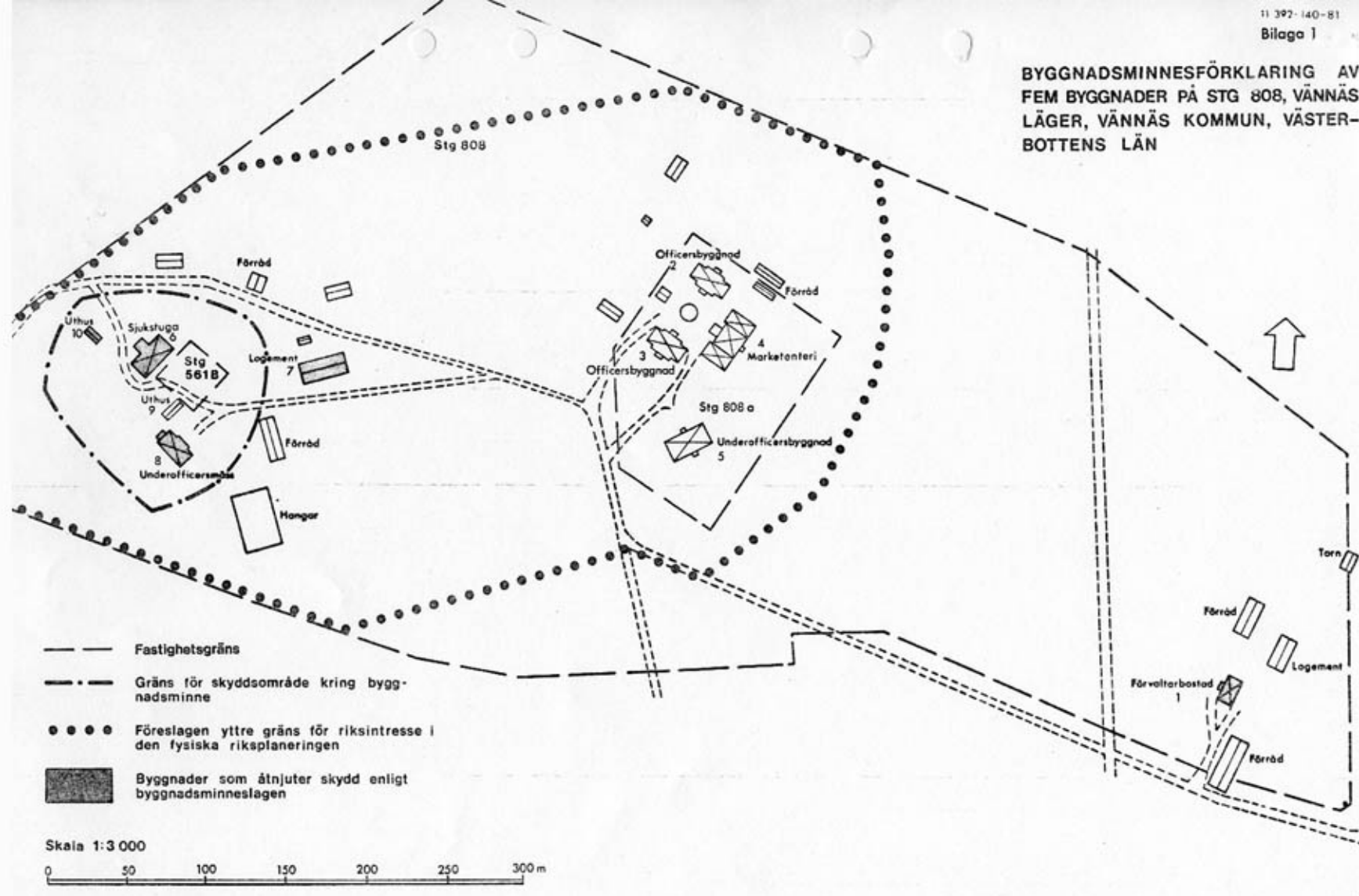
Bilagor

Situationsplan	(bil 1)
Byggnadsbeskrivning	(" 2)
Planritning	(" 3)
Fotografier	(" 4)
Besvärshänvisning	(" 5)

Kopia till

byggnadsnämnden, rek
riksantikvarieämbetet och statens historiska museer
för ev överklagande (3 ex), delgivningskvitto
Västerbottens museum
kulturnämnden
planenheten
länsantikvarien
kammarrätten i Sundsvall för lagakraftbevis
inskrivningsmyndigheten, rek (efter laga kraft)
fastighetsregistermyndigheten, rek (efter laga kraft)
riksantikvarieämbetet, byggnadsminnesregistret (efter laga kraft)
Västerbottens museum (efter laga kraft)
handlingarna + besvärshänvisning

BYGGNADSMINNESFÖRKLARING AV
FEM BYGGNADER PÅ STG 808, VÄNNÄS
LÄGER, VÄNNÄS KOMMUN, VÄSTER-
BOTTENS LÄN

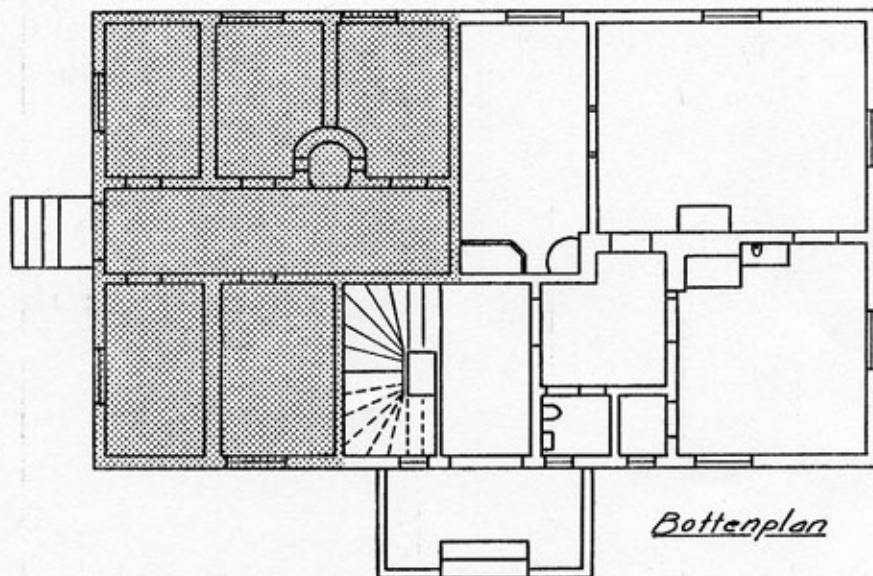

Föreslagna byggnadsminnen på Vännäs läger, stadsägan 808,
Vännäs kommun

---

1. Förvaltarbostaden
2 våningar, frontespis, veranda, huggen stensockel, stomme av liggtimmer, rödfärgad, liggande fasspontpanel, vita snickerier, grönt plåttak, skorstenar med profile-rade krön.
6. Sjukstuga
1½ våning, frontespis och tillbyggd förstuga, stomme av timmer, rödfärgad, plåttak, huggen stensockel.
7. Logement
1½ våning, trekantiga takfönster, resvirke, liggande fasspontpanel och stående locklistpanel, rödfärgad, svart plåttak, huggen stensockel.
8. Underofficersmäss
1½ våning. Mittpartiet mot väster påbyggt och försett med torn. Stomme av timmer, rödfärgad, plåttak, huggen stensockel.
10. Uthus
1 våning, timmerstomme, rödfärgad, plåttak, hörnstenar.

VÄNNÄS LÄGER
FÖRVALTARBOSTADEN, BOTTENPLAN

 ARRESTLOKALER SOM ÅTNJUTER SKYDD ENLIGT BML

Förvaltarbostad
(1)

Förvaltarbostad
(1)

Sjukstuga
(6)

Logement
(7)

Underofficersmäss
(8)

Uthus (likbod)
(10)